

Bemærkninger til forslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning

Inatsisartutlov nr. 11 af 22. november 2011 om Børnetalsmand og Børneråd trådte i kraft den 1. marts 2012.

1.1 Reglerne for udpegning Børnetalsmanden

Erfaringer fra Børnetalsmanden, Børnerettighedsorganisationen (MIO) og Børnerådet har vist, at de gældende regler for udpegning af Børnetalsmanden ikke i tilstrækkeligt omfang tilgodeser de opgaver, Børnetalsmanden varetager.

MIO ledes af Børnetalsmanden og fungerer i dag som en procesorienteret organisation, hvor der er brug for langsigtet planlægning i forhold til indsamling af viden samt udvikling og formidling af projekter.

MIO varetager både lovpligtige opgaver og mål- og strategiplansopgaver, hvis omfang strækker sig ud over Børnetalsmandens nuværende 3-årige udpegningsperiode.

Herudover er det ikke uvæsentligt, at det tager tid at opbygge tillid og kendskab til Børnetalsmanden og MIO i befolkningen. At befolkningen, herunder særligt børn, kan identificere MIO med en bestemt person, er med til at styrke respekten for institutionen og dens uafhængige status. Det er endvidere lettere for børn at forstå, hvem der repræsenterer dem, og hvor de kan henvende sig, hvis de føler, at deres rettigheder bliver krænket eller truet. Dette betyder, at for hyppige udskiftninger af Børnetalsmanden kan være u hensigtsmæssigt.

En begrænsning på, hvor mange gange Børnetalsmanden kan genudpeges, kan endvidere medføre et tab af opbygget viden og netværk, samt at en velfungerende og erfaren Børnetalsmand ikke ville kunne fortsætte sit virke til gavn for børnene, institutionen og samfundet.

Dette forslag har derfor til formål at udvide Børnetalsmandens udpegningsperiode fra 3 til 4 år samt at fjerne begrænsningen for, hvor mange gange Børnetalsmanden kan genudpeges.

Forslaget ændrer ikke på øvrige forhold for udpegning og ansættelse af Børnetalsmanden.

Børnetalsmanden vil forsat udpeges i overensstemmelse med Paris-Princippernes bestemmelser om politisk uafhængighed. Børnetalsmanden vil endvidere forsat skulle aflønnes i henhold til Grønlands Selvstyres gældende ansættelsesretlige bestemmelser.

1.2 Udpegning af medlemmer i Børnerådet

Erfaringer har endvidere vist, at der er uhensigtsmæssigheder forbundet med at udskifte samtlige medlemmer af Børnerådet på samme tid.

Forslaget har derfor endvidere til formål at udvide medlemmerne af Børnerådets udpegningsperiode tilsvarende fra 3 til 4 år samt at indføre en løbende udskiftning af medlemmerne af Børnerådet, således at halvdelen af medlemmerne udskiftes med 2 års mellemrum.

Forslaget ændrer ikke ved øvrige forhold for udpegning af medlemmerne af Børnerådet.

Børnerådets medlemmer vil forsat udpeges i overensstemmelse med Paris-Princippernes bestemmelser om politisk uafhængighed.

2. Hovedpunkter i forslaget

Forslaget indeholder en ændring til Inatsisartutlov nr. 11 af 22. november 2011 om Børnetalsmand og Børneråd § 4, stk. 2, § 4, stk. 3, § 5, stk. 3, og § 7.

2.1 Reglerne for udpegning af Børnetalsmanden

2.1.1 Gældende ret

De nuværende udpegningsregler i § 4 medfører, at Børnetalsmanden udpeges i 3 år, og herefter kan genudpeges 1 gang i yderligere 3 år. Ingen kan således være udpeget som Børnetalsmand for mere end 6 år i alt.

2.1.2 Den foreslåede ordning

Med forslaget ændres reglerne for udpegning således, at Børnetalsmanden udpeges i 4 år og herefter kan genudpeges uden begrænsning af, hvor mange gange genudpegning kan finde sted.

Det er fortsat afgørende, at Børnetalsmanden har evne til både nytænkning og til at tage initiativ. Disse kriterier vil fortsat indgå som kriterier, der skal lægges vægt på i forbindelse med udpegning af Børnetalsmanden, uanset om der er tale om en genudpegning eller udpegning af en ny Børnetalsmand.

Udpegningen af Børnetalsmanden sker efter stillingsopslag. Såfremt Børnetalsmanden ønsker genudpegning, må Børnetalsmanden ansøge på lige fod med andre ansøgere.

2.2 Udpegning af medlemmer i Børnerådet

2.2.1 Gældende ret

Efter de nugældende regler i § 5, stk. 3, udpeges medlemmerne af Børnerådet for en periode på 3 år, som svarer til udpegningsperioden for Børnetalsmanden. Der kan ske genudpegnings 1 gang.

2.2.2 Den foreslåede ordning

Det foreslås, at medlemmerne af Børnerådet udpeges for 4 år ad gangen, så udpegningsperioden svarer til Børnetalsmandens udpegningsperiode. Genudpegnings kan ske 1 gang.

Ingen medlemmer kan således være udpeget i mere end 8 år.

Af hensyn til kontinuiteten og erfarings- og vidensopbygningen i Børnerådet foreslås det, at der sker en løbende udpegnings af medlemmerne i Børnerådet, således at 3 af Børnerådets 6 medlemmer udskiftes hvert 2. år.

Det er hensigten, at det dermed sikres, at der altid er erfarne medlemmer i rådet. Når 3 nye medlemmer træder ind i Børnerådet, vil Børnerådet således allerede bestå af 3 medlemmer, der har mindst 2 års erfaring i rådet.

For at kunne opnå en løbende udpegnings er der i forslaget § 2, stk. 2, indsat en bestemmelse om, at de medlemmer, der udpeges efter indstilling fra offentlige myndigheder og offentlige og private institutioner for børn, første gang udpeges for en periode på 2 år.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov	
<i>Gældende formulering</i>	<i>Lovforslaget</i>
	§ 1 I Inatsisartutlov nr. 11 af 22. november 2011 om Børnetalsmand og Børneråd foretages følgende ændringer:
§ 4. <i>Stk. 2.</i> Børnetalsmanden åremålsbeskikkes for en periode på 3 år. Genbeskikkelse kan ske 1 gang.	1. § 4, stk. 2, affattes således: ” <i>Stk. 2.</i> Børnetalsmanden udpeges for en periode på 4 år. Genudpegnings kan ske.”
§ 4. <i>Stk. 3.</i> Naalakkersuisut kan afsætte Børnetalsmanden inden for perioden på 3 år, såfremt en eller flere nedenstående betingelser er opfyldt: 1) Børnetalsmanden gør sig skyldig i grov forsømmelse i udøvelsen af Børnetalsmandens opgaver i henhold til denne inatsisartutlov. 2) Børnetalsmanden handler på en måde, der i betydelig grad svækker tilliden til, at	2. § 4, stk. 3, affattes således: ” <i>Stk. 3.</i> Naalakkersuisut kan afsætte Børnetalsmanden inden for udpegningsperioden, såfremt 1 eller flere af nedenstående betingelser er opfyldt: 1) Børnetalsmanden gør sig skyldig i grov forsømmelse i udøvelsen af Børnetalsmandens opgaver i henhold til denne Inatsisartutlov. 2) Børnetalsmanden handler på en måde, der i betydelig grad svækker tilliden til, at

<p>Børnetalsmanden vil udføre Børnetalsmandens opgaver i henhold til denne inatsisartutlov på betryggende vis.</p> <p>3) Børnetalsmanden indstilles til afsættelse af 5 medlemmer af Børnerådet, og Naalakkersuisut efter en grundig undersøgelse af forholdet finder, at der skal ske afsættelse af Børnetalsmanden.</p>	<p>Børnetalsmanden vil udføre Børnetalsmandens opgaver i henhold til denne Inatsisartutlov på betryggende vis.</p> <p>3) Børnetalsmanden indstilles til afsættelse af mindst 5 medlemmer af Børnerådet, og Naalakkersuisut efter en grundig undersøgelse af forholdet finder, at der skal ske afsættelse af Børnetalsmanden. Indstillingen skal være skriftlig og begrundet.”</p>
<p>§ 5.</p> <p><i>Stk. 3.</i> Medlemmerne udpeges for en periode på 3 år. Medlemmerne fungerer, indtil nyt medlem er udpeget. Genbeskikkelse kan ske 1 gang.</p>	<p>3. § 5, stk. 3, affattes således:</p> <p>” <i>Stk. 3.</i> Medlemmerne udpeges for en periode på 4 år, således at 3 medlemmer udpeges hvert 2. år. Medlemmerne fungerer, indtil nye medlemmer er udpeget. Genudpegning kan ske 1 gang.”</p>
<p>§ 7. Naalakkersuisut kan afsætte et medlem af Børnerådet inden for perioden på 3 år, såfremt en eller flere nedenstående betingelser er opfyldt:</p> <p>1) Medlemmet af Børnerådet gør sig skyldig i grov forsømmelse i udøvelsen af medlemmets opgaver i henhold til denne inatsisartutlov.</p> <p>2) Medlemmet af Børnerådet handler på en måde, der i betydelig grad svækker tilliden til, at medlemmet vil udføre medlemmets opgaver i henhold til denne inatsisartutlov på betryggende vis.</p> <p>3) Medlemmet af Børnerådet indstilles til afsættelse af 6 medlemmer af Børnerådet, og Naalakkersuisut efter en grundig undersøgelse af forholdet finder, at der skal ske afsættelse af medlemmet af Børnerådet.</p>	<p>4. § 7 affattes således:</p> <p>” § 7. Naalakkersuisut kan afsætte et medlem af Børnerådet inden for udpegningsperioden, såfremt 1 eller flere af nedenstående betingelser er opfyldt:</p> <p>1) Medlemmet af Børnerådet gør sig skyldig i grov forsømmelse i udøvelsen af medlemmets opgaver i henhold til denne Inatsisartutlov.</p> <p>2) Medlemmet af Børnerådet handler på en måde, der i betydelig grad svækker tilliden til, at medlemmet vil udføre medlemmets opgaver i henhold til denne Inatsisartutlov på betryggende vis.</p> <p>3) Medlemmet af Børnerådet indstilles til afsættelse af 6 medlemmer af Børnerådet, og Naalakkersuisut efter en grundig undersøgelse af forholdet finder, at der skal ske afsættelse af medlemmet af Børnerådet. Indstillingen skal være skriftlig og begrundet.”</p>
	<p>§ 2</p>

	<p>Inatsisartutloven træder i kraft den 1. januar 2020. § 1, nr. 1 og 3, har virkning for udpegning eller genudpegning af Børnetalsmanden og medlemmer af Børnerådet efter Inatsisartutlovens ikrafttræden, jf. dog stk. 2.</p> <p><i>Stk. 2.</i> Udpegning af medlemmer af Børnerådet efter § 6, stk. 2, i Inatsisartutlov om Børnetalsmand og Børneråd, sker efter denne Inatsisartutlovs ikrafttræden første gang alene for en periode på 2 år.</p>
--	--

3. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Forslaget har ingen økonomiske eller administrative konsekvenser for det offentlige.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

Forslaget har ingen økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet.

5. Konsekvenser for miljø, natur og folkesundhed

Forslaget har ingen konsekvenser for miljøet, naturen eller folkesundheden.

6. Konsekvenser for borgerne

Ændringen af udpegningsperioden for Børnetalsmanden vil være en fordel for borgerne, herunder særligt for børnene.

Med ændringen indføres en mulighed for styrket kontinuitet i udpegningen af Børnetalsmanden. Dette vil styrke Børnetalsmanden og MIO's mulighed for at iværksætte længerevarende projekter, samt at følge op på dem gennem en længere årrække. Dette vil komme børn og andre borgere til gode.

Herudover vil ændringen kunne gøre det lettere for borgerne, herunder særligt børn, at identificere MIO med 1 bestemt person, hvilket vil gøre det lettere for børn at forstå, hvem der repræsenterer dem, og hvor de kan henvende sig, hvis de føler, at deres rettigheder bliver krænket eller truet.

7. Andre væsentlige konsekvenser

Forslaget har ingen andre væsentlige konsekvenser.

8. Høring

Forslaget har i perioden fra den 26. marts 2019 til den 30. april 2019 været offentliggjort på Naalakkersuisuts høringsportal på www.naalakkersuisut.gl.

Forslaget har i samme periode været i høring hos følgende høringsparter:

Formandens Departement, Departementet for Natur, og Miljø, Departementet for Finanser, Departementet for Boliger og Infrastruktur, Departementet for Udenrigsanliggender, Departementet for Fiskeri, Fangst og Landbrug, Departementet for Sundhed, Departementet for Sociale Anliggender og Justitsområdet, Departementet for Erhverv, Energi og forskning, Departementet for Råstoffer og Arbejdsmarked, Departement for Uddannelse, Kultur og Kirke, Kommuneqarfik Sermersooq, Kommune Kujalleq, Qeqqata Kommunia, Avannaata Kommunia, Kommune Qeqertalik, Det Sociale Ankenævn, Grønlands Råd for Menneskerettigheder, Institut for Menneskerettigheder, Børnetalsmanden MIO, Foreningen Grønlandske Børn, MIBB (Bedre Børneliv), Sorlak (Fællesråd for børne- og ungdomsorganisationerne i Grønland), NanuBørn, Handicaptalsmanden Tilioq, Grønlands Erhverv, SIK, IMAK (Lærernes Fagforening Grønland), NIISIP (faglærte socialrådgiveres forening i Grønland).

Følgende har indsendt høringsvar:

Departement for Natur og Miljø, Departementet for Finanser, Departementet for Sundhed, Departementet for Råstoffer og Arbejdsmarked, Departement for Uddannelse, Kultur og Kirke, Kommune Kujalleq, Avannaata Kommunia, Qeqqata Kommunia, Institut for Menneskerettigheder, Børnetalsmanden MIO, Handicaptalsmanden Tilioq, Grønlands Erhverv, SIK og IMAK (Lærernes Fagforening Grønland).

Følgende har ingen bemærkninger:

Departement for Natur og Miljø, Departementet for Finanser, Departementet for Sundhed, Departementet for Råstoffer og Arbejdsmarked, Departement for Uddannelse, Kultur og Kirke, Avannaata Kommunia, og Institut for Menneskerettigheder.

Høringsvar, der indeholder kommentarer til tekniske samt sproglige fejl og mangler, er uden yderligere bemærkninger rettet i forslaget. Indkomne høringsvar med bemærkninger vedrørende forslagets materielle indhold er gengivet i deres helhed, og med departementets kommentarer anført i kursiv.

1. SIK

”Høringsvar til forslag om ændring af lov om Børnetalsmand og Børneråd

SIK takker for muligheden for at afgive høringsvar til forslaget til ændring af inatsisartut-lov om Børnetalsmand og Børneråd.

SIK finder børnetalsmandens hidtidige arbejde meget vigtigt for samfundet og kan støtte tiltag, der fremmer og understøtter dette arbejde. SIK kan derfor støtte det fremsatte forslag til ændring af loven om Børnetalsmanden og Børnerådet, som bl.a. indebære, at Børnetalsmandens udpegningsperiode udvides fra 3 til 4 år, samt at der ikke er nogen begrænsning for, hvor mange gange Børnetalsmanden kan genudpeges.

SIK har ikke yderligere bemærkninger til forslaget.”

Svar: Ingen bemærkninger, idet høringsparten støtter forslaget.

2. Handicaptalsmanden Tilioq

”Tilioq - Handicaptalsmandsinstitutionens høringssvar til forslag om ændring af Inatsisartutlov nr. xx af xx. xxx 2019 om Børnetalsmand og Børneråd.

Departementet for Sociale Anliggender og Justitsområdet har anmodet Handicaptalsmandsinstitutionen om at komme med eventuelle bemærkninger til ”Forslag til ændring af Inatsisartutlov nr. xx af xx. xxx 2019 om Børnetalsmand og Børneråd.

På baggrund af departementets udkast, har Handicaptalsmandsinstitutionen følgende bemærkninger: Som Handicaptalsmand, med opgaver og et lovgrundlag meget lignende Børnetalsmandens, kan jeg fuldt ud støtte store dele af ændringsforslaget, der vedrører Børnetalsmanden.

Som Handicaptalsmand anser jeg det også som en meget stor udfordring med en åremålsansættelse på 3 år. Det er enormt svært at lave langsigtede og solide planer på så kort tid. Derudover vil jeg også påpege, at det for mig, som Grønlands første handicaptalsmand, har været forbundet med et ekstra stort stressmoment, at skulle opbygge en helt ny institution, og selv forestå en større mængde administrative opgaver, så som udarbejdelse af stillingsopslag, rekrutteringer, samt en masse praktiske opgaver, som indflytning, indkøb af diverse kontorting, pedalarbejde, IT-arbejde, rengøringsarbejde, HR-arbejde og ikke mindst økonomiarbejde ud over de lovbundne opgaver. Der har derfor været ekstra travlhed, idet 3 års arbejde skulle nås på lidt over 2 år.

En udvidelse af udpegningsperioden fra 3 til 4 år, med mulighed for genudpegninger i ubegrænset tid, vil give de bedste muligheder for at en talsmand på både børne- og handicapområdet kan opnå nogle gode, solide og langsigtede resultater.

Det kan nemlig yderligere frygtes, at det vil skabe unødigt forvirring, såfremt udskiftninger af talsmændene sker for ofte. Det første halve til hele år, bruges nemlig på at undersøge en masse forskellige forhold og tilstande indenfor de områder talsmanden skal varetage, ligesom netværksopbygning også er en vigtig og betydningsfuld del af arbejdet.

Ved for hyppige skift af talsmænd, vil der gå for meget viden tabt, og det vil også være svært for både brugerne, netværkspersoner, videns- og fagpersoner, politikere og andre, at fastholde den nødvendige tillid der netop kræves i en sådan stilling.

Børne- og handicaptalsmandens lovgrundlag er meget ensartet og indeholder rigtig mange vigtige opgaver. Herunder at indsamle, udvikle og formidle viden. Netop denne del af de lovbundne opgaver kan være en yderst langvarig og ressourcekrævende proces. Derfor kan frygtes at en undersøgelse, der har været mange år undervejs, ikke opnår ønskede effekt hvis rekvisitent af undersøgelsen i mellemtiden er skiftet ud.

Udpegningsprocessen

Handicaptalsmanden ser gerne, at udpegningsprocessen ved ansættelse og afskedigelse af talsmænd følger Paris-Princippet, og derved gør talsmanden endnu mere uafhængig ligesom FN-standarderne foreskriver. Udpegningsprocessen bør derfor foretages i overensstemmelse med andre råd og organisationer.

Selve ansøgningsprocessen efter et forudgående stillingsopslag finder vi dog stadig at være den mest hensigtsmæssige samt mest gennemsigtige måde at finde den bedst egnede talsmand. Jeg finder stadig tanken om at talsmanden skal være initiativrig og nytænkende for god. En erfaren talsmand kan dog være lige så nytænkende som en ny og uerfaren talsmand.

Børnerådet

Med hensyn til udpegningsprocessen af børnerådets medlemmer, finder jeg også denne del skal være for en periode af 4 år ad gangen, parallelt med børnetalsmanden. Med børnerådets medlemmer bør den fuldstændige uafhængighed også sikres, således at intet medlem udpeges på baggrund af politisk tilhørsforhold eller andet.

Uanset at Handicaptalsmandsinstitutionen blot har eksisteret i ca. 1½ år, finder jeg, at de erfaringer som MIO på nuværende tidspunkt har høstet, er af så ensartet karakter som vi i Tilioq har erfaret og derfor slutter vi op om forslaget.”

Svar: Bemærkningerne er taget til efterretning.

Børnerettighedsinstitutionens politiske uafhængighed er beskrevet i Inatsisartutlov nr. 11 af 22. november 2011 om Børnetalsmand og Børneråd, § 3. Denne bestemmelse ændres ikke med dette forslag.

Forslaget ændrer ikke ved Børnetalsmanden eller medlemmerne af børnerådets uafhængighed.

Børnerettighedsorganisationen (MIO) vil fortsat være en politisk uafhængig institution under Selvstyret.

De almindelige bemærkninger er dog præciseret, så det fremgår at Børnetalsmanden og Børnerådets medlemmer fortsat udpeges i overensstemmelse med Paris-Princippernes bestemmelser om politisk uafhængighed.

3. Qeqqata Kommunia

”Qeqqata Kommunias høringssvar vedr. Høring af ”Forslag til: Inatsisartutlov nr. xx af xx. xxx 2019 om ændring af Inatsisartutlov om Børnetalsmand og Børneråd

Qeqqata Kommunia tilslutter sig ændringen af Børnetalsmandens udpegningsperiode fra 3 til 4 år samt at fjerne begrænsningen for, hvor mange gange Børnetalsmanden kan genudpeges.

Dog finder vi begrundelsen, som lyder: ”En begrænsning på, hvor mange gange Børnetalsmanden kan genudpeges, kan endvidere medføre, at en velfungerende Børnetalsmand må afløses af en kandidat, der er mindre egnet til at varetage opgaven...” Vi foreslår, at formuleringen ændres til, ”Fjernes begrænsning på, hvor mange gange Børnetalsmanden kan genudpeges kan medføre, at en velfungerende og erfaren Børnetalsmand kan fortsætte sit virke.”

Svar: Delvist indarbejdet.

Formuleringen er ændret som følger:

”En begrænsning på, hvor mange gange Børnetalsmanden kan genudpeges, kan endvidere medføre et tab af opbygget viden og netværk, samt at en velfungerende og erfaren Børnetalsmand ikke ville kunne fortsætte sit virke til gavn for børnene, institutionen og samfundet.”

”Det undrer os, at det er nødvendigt med 2.§4, stk. 3, samt 4.§7 da nævnte forhold gælder i alle ansættelsesforhold.”

Svar: Ikke indarbejdet

Reguleringen er allerede vedtaget i den nugældende Inatsisartutlov om børnetalsmand og børneråd.

Ændringerne vedrører alene, at ”perioden på 3 år” ændres til ”udpegningsperioden”.

”Qeqqata Kommunia tilslutter sig også ændringen af Børnerådets udpegningsperiode fra 3 til 4 år samt indførelse af løbende udskiftning af medlemmerne af Børnerådet, således at halvdelen af medlemmerne udskiftes med 2 års mellemrum.

I forhold til sidste sætning i 3. §5 stk. 3 genudpegning kan ske 1 gang, mener vi, at 1 gang bør slettes, og samme sætning som i 1. §4, stk. 2 Genudpegning kan ske benyttes.”

Svar: Ikke indarbejdet.

Det er ikke hensigten med forslaget at ændre, hvor mange gange medlemmerne af Børnerådet kan genudpeges.

4. Børnetalsmanden MIO

”Børnetalsmandens høringssvar til ”Forslag til Inatsisartutlov nr. xx af xx. xxx 2019 om ændring af Inatsisartutlov om Børnetalsmand og Børneråd”

Børnetalsmanden har den 26. marts 2019 modtaget høring vedr. ”Forslag til Inatsisartutlov nr. xx af xx. xxx 2019 om ændring af Inatsisartutlov om Børnetalsmand og Børneråd”

Børnetalsmanden takker for denne mulighed for at kommentere på høringen.

Børnetalsmanden vurderer høringen ud fra et børne- og ungeperspektiv ud fra FN’s Konvention om Barnets Rettigheder, særligt FN-artikel 3:

I alle foranstaltninger vedrørende børn, hvad enten disse udøves af offentlige eller private institutioner for socialt velfærd, domstole, forvaltningsmyndigheder eller lovgivende organer, skal barnets tarv komme i første række.

Generelle bemærkninger

Forslaget og bemærkningerne er i overensstemmelse med Børnetalsmand Aviåja Egede Lynges, MIO’s og Børnerådets erfaringer med gældende lovgivning om Børnetalsmand og Børneråd.

Børnetalsmanden støtter derfor forslaget med én enkelt bemærkning og ønske om tilføjelse i lovforslaget.

Paris-Principperne er ikke udtrykkeligt fremhævet

Børnetalsmanden har i sin udpegningsperiode jævnligt erfaret usikkerhed på embedsmands- og politisk plan om institutionens politiske uafhængighed.

Børnetalsmanden anbefaler derfor, at Paris-Principperne fremhæves tydeligt i lovforslaget (samt i den efterfølgende regulering af bekendtgørelsen om nedsættelse af Børneråd).

Børnetalsmanden henviser til ”Redegørelse om rådgivende organ på børne- og ungeområdet 2010”:

”FN udarbejdede i 1993 en række principper for nationale institutioner til at fremme og beskytte menneskerettigheder; de såkaldte Paris-principper. Grundlæggende siger principperne, at en effektiv, national menneskerettighedsinstitution må bygge på lige dele mandat, ekspertise og uafhængighed. Institutionen skal desuden have en egen identitet samt et vist mål af økonomisk og organisatorisk sikkerhed. Med udgangspunkt i Paris-principperne har FN’s Børnekomite i 2002 udarbejdet retningslinjer for uafhængige nationale menneskerettighedsinstitutioner til at fremme og beskytte børns rettigheder. Retningslinjerne har et generelt præg og kan implementeres i alle lande uanset landets størrelse og struktur” (Redegørelse om rådgivende organ på børne- og ungeområdet 2010).

Derudover har Børnetalsmanden ingen bemærkninger.”

Svar: Bemærkningerne er taget til efterretning.

Børnerettighedsinstitutionens politiske uafhængighed er beskrevet i Inatsisartutlov nr. 11 af 22. november 2011 om Børnetalsmand og Børneråd, § 3. Denne bestemmelse ændres ikke med dette forslag.

Forslaget ændrer ikke på Børnetalsmandens eller medlemmerne af Børnerådets uafhængighed.

Børnerettighedsorganisationen (MIO) vil fortsat være en politisk uafhængig institution under Selvstyret.

De almindelige bemærkninger er dog præciseret, så det fremgår at Børnetalsmanden og Børnerådets medlemmer fortsat udpeges i overensstemmelse med Paris-Princippernes bestemmelser om politisk uafhængighed.

5. Kommune Kujalleq

”Høring af forslag til inatsisartutlov nr. xx af xx. xxx 2019 om ændring af inatsisartutlov om børnetalsmand og børneråd

Kommune Kujalleq har gennemgået lovforslaget med bemærkninger, og ser ikke umiddelbart betænkeligheder ved de foreslåede ændringer i udpegningsperioden for børnetalsmanden og børnerådets medlemmer.

Kommunen finder, at det er hensigtsmæssigt, at børnerådet sikres den fornødne kontinuitet i arbejdet ved, at rådets medlemmer udskiftes efter forskudte perioder.

Kommunen vil dog bemærke, at det af bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 1, om forlængelse af udpegningsperioden for børnetalsmanden og om mulighed for flere genudpegninger blandt andet fremgår:

”Ved udpegning såvel som genudpegning er det væsentligt, at Børnetalsmanden har evne til både nytænkning og til at tage initiativ.”

I bemærkningerne til den gældende lovbestemmelse om udpegning af børnetalsmanden er det anført:

”Den samlede funktionstid må ikke overstige 6 år. Baggrunden for dette er, at evnen til nytænkning og initiativ er en væsentlig egenskab for Børnetalsmanden.”

Kommunen finder derfor det bør overvejes, at det i bemærkningerne uddybes, hvilke overvejelser som ligger til grund for, at den foreslåede ændring i udpegningsperioden og muligheden for flere genudpegninger, ikke er i konflikt med de hensyn, som i den gældende lov har begrundet en maksimal udpegningsperiode på 6 år.”

Svar: Ikke indarbejdet.

Begrundelsen for ændringen er allerede uddybet i forslaget almindelige bemærkninger. Der er i punkt. 2.1.2 netop taget stilling til de hensyn, som i den gældende Inatsisartutlov har begrundet en maksimal udpegningsperiode på 6 år.

”Endvidere tillader kommunen sig at gøre opmærksom på et spørgsmål, som både gælder i forhold til den gældende lov, og som er gentaget i bemærkningerne til det aktuelle lovforslag:

Det drejer sig om børnetalsmandens ansættelsesvilkår, idet det fremgår både i bemærkningerne til den gældende lov samt i bemærkningerne til lovforslaget, at børnetalsmanden ansættes på åremålsvilkår, mens der samtidig ikke stilles specifikke uddannelseskra­v til børnetalsmanden.

Kommunen bemærker således, at der for overenskomstansatte chefer alene findes åremålsbestemmelser i DJØF-chefoverenskomsten og i AC-chefoverenskomsten, mens ASG alene har en åremålsaftale på tjenestemandsområdet, der omfatter ansatte uden specifikke uddannelseskra­v.

Kommunen finder således det bør overvejes, om det er hensigtsmæssigt, at børnetalsmandens uddannelse på grund af kravet om åremålsansættelse kan få afgørende betydning for, om børnetalsmanden skal ansættes som tjenestemand eller overenskomstansættes.”

Svar: Bemærkningerne er taget til efterretning.

Forslagets bestemmelser vedrørende Børnetalsmanden har alene til formål at udvide Børnetalsmandens udpegningsperiode fra 3 til 4 år samt at fjerne begrænsningen for, hvor mange gange Børnetalsmanden kan genudpeges.

Forslaget ændrer ikke på øvrige forhold for udpegning og ansættelse af Børnetalsmanden.

De almindelige bemærkninger er dog præciseret, så det fremgår at Børnetalsmanden forsat skal aflønnes i henhold til Grønlands Selvstyres gældende ansættelsesretlige bestemmelser.

6. IMAK (Lærernes Fagforening Grønland)

”Vedr.: Høring af forslag til Inatsisartutlov nr XX af XX.XXX 2019 om ændring af Inatsisartutlov om Børnetalsmand og Børneråd.”

IMAKs bestyrelse har ved deres sidste møde drøftet forslaget til Inatsisartutlov om Børnetalsmand og Børneråd.

Bestyrelsen har følgende bemærkninger til:

2.1 Reglerne for udpegning af Børnetalsmanden

2.1.2

Bestyrelsen er enig med, at Børnetalsmanden udpeges i 4 år og udpegningsperioden skal være indtil to gange højst og ikke uden begrænsning som der er lagt op til i forslaget. Bestyrelsen for IMAK mener at to udpegningsperioder skal være grænsen så der er mulighed for udpegning af ny Børnetalsmand med nytænkning og som kan tage initiativ efter to perioder.”

Svar: Ikke indarbejdet.

Det fremgår af de almindelige bemærkninger, at det fortsat er afgørende, at Børnetalsmanden har evne til både nytænkning og til at tage initiativ. Disse kriterier vil fortsat indgå som kriterier, der skal lægges vægt på i forbindelse med udpegning af Børnetalsmanden, uanset om der er tale om en genudpegning eller udpegning af en ny Børnetalsmand.

”2.2 Udpegning af medlemmer i Børnerådet

2.2.2

Bestyrelsen for IMAK er enig med den foreslåede ordning, at der sker en løbende udpegning af medlemmer i Børnerådet, således at 3 af Børnerådets 6 medlemmer udskiftes hvert 2. år. På den måde går viden ikke tabt.”

Svar: Bemærkningerne er taget til efterretning.

7. Grønlands Erhverv

”Høringssvar - forslag til ændring af Inatsisartutlov om Børnetalsmand og Børneråd.

Under henvisning til departementets skrivelse af 26. marts d.å. fremsendes hermed Grønlands Erhvervs (GE) høringsvar på ovennævnte.

GE støtter fuldt ud op om den styrkelse af kontinuiteten i relation til såvel Børnetalsmanden som Børneråddet, som forslaget er udtryk for.

En styrkelse af børns vilkår i Grønland er utroligt vigtig - selvfølgelig - primært for børnenes skyld. Men en styrkelse af børns vilkår vil også på lang sigt være til gavn for erhvervslivet i det omfang, at indsatsen bærer frugt.

I relation til det forslåede **§ 4, stk. 3, nr. 3, og § 7, nr. 3**, forekommer disse forslag at åbne mulighed for, at Naalakkersuisut kan gå imod den indstilling, som henholdsvis fem og seks medlemmer kommer med omkring afsættelse af henholdsvis Børnetalsmanden og et medlem af Børneråddet.

Det formodes, at der det er faktiske omstændigheder, der i givet fald skulle ligge til grund for, at henholdsvis Børnetalsmanden og et medlem af Børneråddet afsættes.

Dette skal ses i forhold til den situation, hvor de nævnte kvalificerede flertal kommer med en indstilling, der beror på "samarbejdsproblemer" med Børnerådsformanden/ medlemmet af Børneråddet.

Dette bør præciseres i forslaget."

Svar: Ikke indarbejdet

Reguleringen er allerede vedtaget i den nugældende Inatsisartutlov om børnetalsmand og børneråd.

Ændringerne vedrører alene, at "perioden på 3 år" ændres til "udpegningsperioden".

"I relation til "overgangs"ordningen i den første valgperiode på 2 år, forekommer der at være behov for en afklaring af, hvorvidt de medlemmer, der i første omgang "kun" sidder i 2 år, kan genudpeges to gange.

Dette selvsagt nævnt, idet medlemmerne af Børneråddet sidder i 4 år og kan genvælges én gang, hvorfor de maksimalt kan sidde i råddet i 8 år. For de tre medlemmer, der i første omgang vælges for 2 år, vil dette vel betyde, at de enten "kun" samlet kan sidde i råddet i 6 år, eller at de kan genudpeges to gange.

Det forekommer GE, at der er en lovmæssig unøjagtighed heri, der ikke er blevet taget højde for."

Svar: Delvist indarbejdet.

Ingen medlemmer kan genudpeges mere end 1 gang.

Bemærkningerne til forslagets § 1, punkt 3, er nu præciseret, at medlemmerne kan sidde i 2 perioder.

I bemærkningerne til forslagets § 2, stk. 2, er det endvidere præciseret, at et medlem, der i overgangsperioden udpeges for en periode på 2 år, og herefter genudpeges, vil være udpeget i sammenlagt 6 år.

Bemærkninger til forslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

(§ 4, stk. 2)

Børnetalsmanden udpeges af Naalakkersuisut på fuld tid efter stillingsopslag.

Børnetalsmanden aflønnes i henhold til Grønlands Selvstyres gældende ansættelsesretlige bestemmelser.

Børnetalsmanden udpeges for en periode på 4 år. Bestemmelsen indeholder ingen begrænsning af, hvor mange gange der kan ske genudpegning.

Genudpegning sker efter samme fremgangsmåde som udpegning af ny Børnetalsmand. Såfremt den udpegede Børnetalsmand ønsker genudpegning, må Børnetalsmanden søge stillingen på lige fod med andre ansøgere.

Ved udpegning såvel som genudpegning er det væsentligt, at Børnetalsmanden har evne til både nytænkning og til at tage initiativ.

Børnetalsmanden skal have særlig viden om børns forhold og have forudsætninger for at skabe kontakt til børn på tværs af sociale, kulturelle, religiøse og andre skel. Børnetalsmanden skal endvidere have faglige kompetencer, som modsvarer Børnetalsmandens opgaver.

Det er ikke påkrævet, at Børnetalsmanden er jurist. Børnetalsmanden skal naturligvis følge med i, at lovgivning, som angår børns interesser og rettigheder, er og forvaltes i overensstemmelse med de forpligtelser, Grønland har i henhold til FN's Børnekonvention, men det er de relevante myndigheder, navnlig Naalakkersuisut og Inatsisartut, som har ansvaret for udarbejdelse og ajourføring af den lovgivning, der hører til myndighedens område.

Det behov, der må være for særlig sagkyndighed, kan varetages ved ansættelse af personale i sekretariatet, jf. Inatsisartutlov nr. 11 af 22. november 2011 om Børnetalsmand og Børneråd, § 17.

Til nr. 2

(§ 4, stk. 3)

Bestemmelsen er en konsekvensrettelse af ændringen i udpegningsperioden for Børnetalsmanden i forslagets § 1, nr. 1.

Bestemmelsen regulerer i hvilke tilfælde, Børnetalsmanden kan afsættes.

Ved "udpegningsperioden" forstås både 1. udpegningsperiode og genudpegningsperioden.

Såfremt Børnetalsmanden afsættes i henhold til denne bestemmelse, vil udpegningsperiode af en ny Børnetalsmand for den resterende periode ske i henhold til dette forslags § 1, nr. 1, samt § 4, stk. 1, i Inatsisartutlov nr. 11 af 22. november 2011 om Børnetalsmand og Børneråd

De i punkt 1-3 nævnte betingelser er udtømmende.

(§ 4, stk. 3, nr. 1)

Med grov forsømmelse ved udøvelsen af Børnetalsmandens opgaver forstås, at det er dokumenteret gennem flere ensartede fejl, at Børnetalsmanden ikke er tilstrækkelig fagligt kvalificeret inden for Børnetalsmandens opgaver. En enkelt alvorlig fejl kan også tydeliggøre, at Børnetalsmanden har grundlæggende faglige mangler.

Det er alene situationer, hvor der er tale om en vis kvalificeret grovhed fra Børnetalsmandens side, der vil kunne føre til en afsættelse af Børnetalsmanden. Samtidig skal de flere ensartede fejl eller den enkelte alvorlige fejl give grund til at antage, at Børnetalsmanden ikke fremtidigt vil udøve Børnetalsmandens virksomhed på forsvarlig måde.

(§ 4, stk. 3, nr. 2)

Med handlen på en måde, der i betydelig grad svækker tilliden til, at Børnetalsmanden vil udføre sine opgaver på betryggende vis forstås f.eks., at Børnetalsmanden får en dom for vold mod børn. Det kan også være misbrug af Børnerettighedsorganisationens økonomiske midler eller i øvrigt misbrug af stilling for egen eller andres vindings skyld. Ligeledes vil det være at handle på en måde, der i betydelig grad svækker tilliden til, at Børnetalsmanden vil udføre sine opgaver på betryggende vis, hvis Børnetalsmanden møder alkoholpåvirket på arbejde.

(§ 4, stk. 3, nr. 3)

Børnerådets indstilling om afsættelse skal indgives skriftligt. Indstillingen skal være begrundet og med mindst 5 medlemmers underskrift. Børnetalsmanden vil selv være inhabil i relation til Børnerådets afgivelse af indstilling. Det er således en forudsætning for afsættelse af Børnetalsmanden i medfør af denne bestemmelse, at der er enighed herom blandt mindst 5 medlemmer af børnerådet.

Det er et krav, at Naalakkersuisut grundigt undersøger, om der er hold i påstanden fra medlemmerne af Børnerådet, inden Naalakkersuisut beslutter, om Børnetalsmanden skal afsættes på baggrund af indstillingen.

Indstillingen om afsættelse skal sendes til departementet med ansvar for sociale anliggender.

Til nr. 3

(§ 5, stk. 3)

Medlemmerne af Børnerådet udpeges for en 4-årig periode med mulighed for 1 genudpegning. Et medlem kan således kun sidde i 2 perioder.

Medlemmerne udskiftes løbende, således at 3 medlemmer af rådet udskiftes hvert 2. år. Der vil således altid være 3 eksisterende medlemmer med mindst 2 års erfaring i rådet.

Medlemmerne fungerer, indtil nye medlemmer er udpeget.

Medlemmer udpeget efter Inatsisartutlov nr. 11 af 22. november 2011 om Børnetalsmand og Børneråd § 6, stk. 2, udpeges første gang efter Inatsisartutlovens ikrafttræden for en periode på 2 år, jf. forslaget § 2, stk. 2.

Til nr. 4

(§ 7)

Bestemmelsen er en konsekvensrettelse af ændringen i forslaget § 1, nr. 3, om udpegningsperioden for medlemmer af Børnerådet.

Ved "udpegningsperioden" forstås både ved 1. udpegningsperiode og genudpegningsperiode.

Bestemmelsen regulerer, i hvilke tilfælde et medlem af Børnerådet kan afsættes.

Bestemmelsen vedrører ikke afsættelse af formanden for Børnerådet, som er Børnetalsmanden, idet afsættelse af Børnetalsmanden er reguleret i forslaget § 1, nr. 2.

Såfremt et medlem afsættes i henhold til denne bestemmelse, vil en udpegning af et nyt medlem for den resterende periode ske i henhold til § 5, stk. 4, i Inatsisartutlov nr. 11 af 22. november 2011 om Børnetalsmand og Børneråd.

De i punkt 1-3 nævnte betingelser er udtømmende.

(§ 7, nr. 1)

Med grov forsømmelse ved udøvelsen af medlemmets opgaver forstås, at det er dokumenteret gennem flere ensartede fejl, at medlemmet ikke er tilstrækkeligt fagligt kvalificeret inden for medlemmets opgaver. En enkelt alvorlig fejl kan også tydeliggøre, at medlemmet har grundlæggende faglige mangler.

Med grov forsømmelse ved udøvelsen af medlemmets opgaver kan endvidere forstås, at medlemmet gentagne gange og uden gyldig grund ikke møder op til Børnerådets møder.

Det er alene situationer, hvor der er tale om en vis kvalificeret grovhed fra medlemmets side, der vil kunne føre til en afsættelse af medlemmet. Samtidig skal de flere ensartede fejl eller den enkelte alvorlige fejl give grund til at antage, at medlemmet ikke fremtidigt vil udøve medlemmets virksomhed på forsvarlig måde.

(§ 7, nr. 2)

Med handlen på en måde, der i betydelig grad svækker tilliden til, at medlemmet vil udføre medlemmets opgaver på betryggende vis forstås f.eks., at medlemmet får en dom for vold mod børn. Ligeledes vil det være at handle på en måde, der i betydelig grad svækker tilliden til, at medlemmet vil udføre medlemmets opgaver på betryggende vis, hvis medlemmet møder alkoholpåvirket op til Børnerådets møder.

(§ 7, nr. 3)

Børnerådets indstilling om afsættelse skal indgives skriftligt. Indstillingen skal være begrundet og med 6 medlemmers underskrift. Det medlem, som indstilles til afsættelse, vil selv være inhabil i relation til Børnerådets afgivelse af indstilling. Det er således en forudsætning for afsættelse af det pågældende medlem i medfør af denne bestemmelse, at der er enighed herom blandt samtlige Børnerådets øvrige 6 medlemmer, herunder Børnetalsmanden.

Børnetalsmanden vil således kunne være med til at indbringe spørgsmålet om et andet medlems afsættelse til Naalakkersuisut som led i, at Børnetalsmanden er medlem af Børnerådet.

Det er et krav, at Naalakkersuisut grundigt undersøger, om der er hold i påstanden fra medlemmerne af Børnerådet, inden Naalakkersuisut beslutter, om medlemmet af Børnerådet skal afsættes på baggrund af indstillingen.

Indstillingen om afsættelse skal sendes til departementet med ansvar for sociale anliggender.

Til § 2

Forslaget træder i kraft den 1. januar 2020.

Forslaget ændrer ikke ved den igangværende udpegningsperiode for den Børnetalsmand, der er udpeget på tidspunktet for Inatsisartutlovens ikrafttræden. Denne udpegningsperiode vil uændret udløbe efter 3 år.

Forslaget vil få virkning ved udpegning eller genudpegning af Børnetalsmanden, der finder sted efter Inatsisartutlovens ikrafttræden. Der er således intet til hinder for, at den Børnetalsmand, der er udpeget på tidspunktet for Inatsisartutlovens ikrafttræden, kan blive genudpeget efter de nye regler.

Forslaget ændrer ligeledes ikke ved udpegningsperioden for allerede udpegede medlemmer af Børnerådet ved Inatsisartutlovens ikrafttræden. Deres udpegningsperiode vil uændret udløbe efter 3 år.

For medlemmer af Børnerådet, der ikke før har været genudpegede, kan der dog ske genudpegelse, således at medlemmet vil sidde i henholdsvis 3 og 4 år, jf. dog bestemmelsens stk. 2.

Til stk. 2.

Bestemmelsen indfører løbende udskiftning af Børnerådets medlemmer ved den første udpegning af Børnerådsmedlemmer efter Inatsisartutlovens ikrafttræden.

Ved den første udpegning vil de 3 medlemmer, der udpeges efter indstilling fra offentlige myndigheder og offentlige og private institutioner for børn, udpeges for en periode på 2 år. Efterfølgende vil disse medlemmer blive udpeget for den 4-årige periode, jf. forslaget § 1, nr. 3. Et medlem, der udpeges for en periode på 2 år, og efterfølgende genudpeges, vil således være udpeget i sammenlagt 6 år.

Medlemmer, der er udpeget efter indstilling fra organisationer, foreninger m.v., der arbejder med børns vilkår, vil blive udpeget efter den 4-årige periode i forslaget § 1, nr. 3.